

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

EGYHÁZI INTÉZMÉNYVEZETŐ ÉS SZERVEZETFEJLESZTŐ szakirányú továbbképzési szak

KÉPZÉSI FÜZET

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2026

Tartalomjegyzék

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	2
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK	3
TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
FELNÖTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
TANTÁRGYLEÍRÁSOK	6
INTÉZMÉNYVEZETÉSI ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉSI GYAKORLAT.....	35
INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI TERV	40
SZAKDOLGOZATI ÚTMUTATÓ ÉS KÖVETELMÉNYEK.....	3

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az intézmény címe:	Debreceni Református Hittudományi Egyetem 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Telefonszám: 52/518-500; 518-577
Központvezető:	Dr. Joó Anikó PhD
Képzésfelelős:	Dr. Fazakas Sándor
Oktatásszervező:	Turucz Imola, K. Papp Edit
A képzés formája:	levelező tagozat

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

- I. A szakirányú továbbképzés neve:**
Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzési szak
- II. A képzést indító intézmény indítási engedélye:**
FNYF/1750-3/2022.
- III. A létesítő intézmény neve**
Debreceni Református Hittudományi Egyetem
- IV. A képzést indító intézmény neve:**
Debreceni Református Hittudományi Egyetem
- V. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:**
 - 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:**
Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés
 - 2. A szakirányú továbbképzésben szerorzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:**
Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakember
 - 3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:**
Hitéleti képzési terület
 - 4. A felvétel feltételei:**
Legalább alapképzésben szerzett oklevél a következő képzési területek egyikén: hitéleti, orvos- és egészségtudomány, pedagógus, társadalomtudomány.
 - 5. Képzési idő, félévekben meghatározva:**
4 félév
 - 6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:**
120 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzendő ismeretek:

Bibliatudományok által megalapozott, rendszeres teológia által reflektált, történetiségét tekintve kipróbált és gyakorlatban érvényesíthető speciális ismeretek, illetve tananyag elsajátítása. Ezek (előképzettségtől függően): bibliai, teológiai, egyház- illetve felekezettudományi ismertek, továbbá teológiailag reflektált speciális vezetéstudományi és szervezetfejlesztési, alkalmazott etikai ismeretek (pl. teológiai vezetéselmélet, normatív egyházi menedzsment, szervezetfejlesztés, alkalmazott etika, etika és jog, speciális egyházjog), valamint vezetői önismerethez, személyiségfejlesztéshez, önreflexióhoz, konfliktuskezeléshez szükséges ismeretek.

A képzést elvégző képes rendszerszinten átlátni az illető intézmény működését és gyakorolni az intézményvezető feladatok ellátását(általános kompetencia). Speciális értelemben kompetenciát nyer a végzett hallgató arra, hogy egyrészt az általa vezetett intézmény helyét és helyzetét értelmezni tudja az egyházi fenntartású, de állami feladatvállalást ellátó intézmények sorában, másrészt képes legyen kezdeményezni és koordinálni az intézmény egyházi jellegnek megfelelő kultúra kialakítását, sajátos profil megjelentetését, és ennek megfelelő hatékony működtetését. Ebben a teológiai-egyházi „vezéreszmének” kiemelt szerepe lesz (speciális kompetenciák).

Személyes adottságok, készségek:

Az egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakember képes – a teológiai vezetéselmélet, egyházi menedzsment, diakóniai, alkalmazott etikai, valamint jogi és közigazgatási ismeretek integrált alkalmazásával – a rá bízott intézmények helyzetének elemzésére, a felmerült szükségletek, igények feltárására, előre jelzésére. Képes az intézmény szükséges fejlesztési és fenntartási programjainak megtervezésére, megvalósítására, munkatársak és további szakemberek munkájának koordinálására, ellenőrzésére.

Autonómia:

A végzett hallgató képes lesz önálló szakmai identitás kialakulására. Személyiségfejlesztő és önismereti tréningek, a személyes szupervíziók, a szakmai törzsanyagban megjelenő hivatás-etika, a differenciált ismeretanyag vonatkozó részeinek együttesen alkalmazásával, munkatársak team-munkájának (participatív vezetési modell érvényesítésével) koordinálásával tovább fejleszteni saját vezetői attitűdjét.

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

8. A szakdolgozat kreditértéke:
10 kredit

VI. Képzésfelelős:
Dr. Fazakas Sándor

MINTATANTERV

Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés

Alapozó tanegységek							
Kód	Tantárgy	Status	I. E+Gy+K	II. E+Gy+K	III. E+Gy+K	IV. E+Gy+K	Tanszék/Tantárgyfelelős
FEGIV01	Bibliaismeret 1	Köt.	10+0 K 3				Dr. Hodossy-Takács Előd
FEGIV02	Bibliaismeret 2	Köt.		10+0 K 3			Dr. Hodossy-Takács Előd
FEGIV03	Felekezetismeret 1. (egyházismeret)	Köt.	10+0 K 3				Dr. Gonda László
FEGIV04	Felekezetismeret 2. (összehasonlító)	Köt.		10+0 K 3			Dr. Gonda László
FEGIV05	Keresztyén hitvallások teológiája	Köt.	10+0 K 3				Dr. Kovács Krisztián
FEGIV06	Diakónika	Köt.	10+0 K 3				Dr. Gaál Sándor
FEGIV07	Etika 1	Köt.	10+0 K 3				Dr. Fazakas Sándor
FEGIV08	Etika 2	Köt.		10+0 K 3			Dr. Fazakas Sándor
FEGIV09	A bibliai gondolkodás teológiája	Köt.		10+0 K 3			Dr. Hodossy-Takács Előd
FEGIV10	Vallás- és egyházszociológia	Köt.		10+0 K 3			Dr. Fazakas Sándor
FEGIV11	Pasztoráció 1 (fiatalok, idősek, betegek)	Köt.	10+0 K 3				Dr. Bodó Sára
FEGIV12	Pasztoráció 2 (gyászolók, szenvedélybetegek stb.)	Köt.		10+0 K 3			Dr. Bodó Sára
	Szabadon választható		0+10 Gy 3				Fazakas Sándor
	Szabadon választható			0+10 Gy 3			Fazakas Sándor
FEGIVGY1, FEGIVGY2	Egyházi/gyülekezeti terepgyakorlat 1,2		0+40 Gy 3	0+40 Gy 3			Gyakorlatvezetők
FEGIVSZ1, FEGIVSZ2	Egyházi, gyülekezeti terepgyakorlat szupervíziója 1,2		0+5 Gy 3	0+5 Gy 3			Fazakas Sándor + képzés oktatói
FEGIVCS1, FEGIVCS2	Önismereti és személyiségfejlesztő csoportmunka [1, 2]	Köt.	0+30 Gy 3	0+30 Gy 3			Kathyné Mogyoróssy Anita

Kollokvium:	18	18			
-------------	----	----	--	--	--

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató

2026-2028

Gyakorlati jegy:	12	12			
Alapozó tanegységek félévi kreditértékei:	30	30			Összesen: 60 kredit

Intézményvezetési és szervezetfejlesztési ismeretek

Kód	Tantárgy	Status	I. E+Gy+K	II. E+Gy+K	III. E+Gy+K	IV. E+Gy+K	Tanszék/Tantárgyfelelős
FEGIV13	Protestáns kübertetika alapjai	Köt.			10+0 K 3		Dr. Fazakas Sándor
FEGIV14	Normatív egyházi menedzsment	Köt.				10+0 K 3	Dr. Fazakas Sándor
FEGIV15	Gazdaságetika	Köt.				10+0 K 3	Dr. Fazakas Sándor
FEGIV16	Társadalomtudományi alapismeretek	Köt.			10+0 K 3		Dr. Kmeczkó Szilárd
FEGIV17	Az egyház szociális munkája	Köt.			10+0 K 3		Dr. Czibere Károly
FEGIV18	Szociálpszichológia és személyiséglélektan	Köt.			10+0 K 3		Kathyné Mogyoróssy Anita
FEGIV19	Speciális egyházjog	Köt.				10+0 K 3	Dr. Illés László
FEGIV20	Humán erőforrás menedzsment	Köt.			10+0 K 3		Erdei Sándor
FEGIV21	Vezetélmélet	Köt.			10+0 K 3		Karikó-Tóth Tibor
FEGIV22	Menedzsmenttudományi ismeretek (vezetéstechika)	Köt.			0+10 Gy 3		Karikó-Tóth Tibor
FEGIV23	Intézménygazdálkodás	Köt.			10+0 Gy 3		Mészárosné Karácsony Irma
FEGIV24	Nonprofit marketing és kommunikáció	Köt.				0+10 Gy 3	Gilicze Réka
FEGIV25	Élet és halál szociáletikai megközelítése	Köt.				0+10 Gy 2	Dr. Kovács Krisztián
FEGIV26	Pasztoráció speciális helyzetekben					0+10 Gy 2	Dr. Kis Klára
FEIVTGY1	Szakmai terepgyakorlat 1	Köt.			0+40 Gy 5		Gyakorlatvezetők
FEGIVTGY1-A	Gyakorlatkísérő szeminárium/supervízió 1	Köt.			0+5 Gy 0		Fazakas Sándor
FEGIVTGY2	Szakmai terepgyakorlat 2	Köt.				0+40 Gy 5	Gyakorlatvezetők
FEGIVTGY2-A	Gyakorlatkísérő szeminárium/supervízió 2	Köt.				0+5 Gy 0	Fazakas Sándor
FEGIVD1, FEGIVD2	Szakkolgozat/Diplomaprojekt				0 Gy 5	0 Gy 5	Képzés oktatói

Kollokvium:			18	9	
Gyakorlati jegy:			16	17	
Szabadon választható tanegységek:					
Félévi kreditértékek:			34	26	Összesen: 60 kredit
Összesített kredit:	30	30	34	26	Mindösszesen: 120 kredit

Tanév: 2026/27.

A tanév időbeosztása:

ősz félév:

szorgalmi időszak: 2026. szeptember 7. – december 11.

vizsgaidőszak: 2026. december 14. – 2026. december 23.

2027. január 4. – 2027. február 5.

tavaszi félév:

szorgalmi időszak: 2027. február 8. – 2027. május 14.

vizsgaidőszak: 2027. május 18. – 2027. június 25.

Beiratkozás: az első konzultáció alkalmával, 2026. szeptember 4.

Konzultációk: havonta két alkalommal, pénteken 13:00-tól, szombaton 9:00-tól.

Ügyintézés helye és ideje: Felnőttképzési Központ fsz. 030.
Hétfőtől csütörtökig 13:00-tól 16:15-ig
Pénteken 9:00-tól 13:00-ig
Telefonszám: 52/518-577
E-mail: felnottkepzes@drhe.hu

Képzési díj: 150.000 Ft/félév

A záróvizsgára való jelentkezés rendje:

Záróvizsgára az bocsátható, aki a képzési program minden előírt követelményét teljesítette. A hallgató a záróvizsgára való jelentkezési szándékát a honlapon elérhető nyomtatványnak a Felnőttképzési Központ által megadott határidőre történő benyújtásával jelzi.

KÉPZÉSI SZERZŐDÉS

Mely létrejött a Debreceni Református Hittudományi Egyetem (intézményi azonosító: FI12746) mint képzést végző intézmény – a továbbiakban: **Intézmény** – másrészről

..... (név, születési név) hallgató
..... (születési helye, ideje),
..... (anyja neve),
..... (lakcíme),

mint képzésben részt vevő hallgató – a továbbiakban: **Hallgató** – között
a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) alapján folyó szakirányú továbbképzés tárgyában az alábbi feltételekkel:

- 1./ Felek jelen szerződés alapján hallgatói jogviszonyt létesítenek, mely alapján a Hallgató önköltség fizetése mellett részt vesz az Intézmény által biztosított alábbi képzési programban (a továbbiakban: **képzés**):

Képzés neve: **Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő**

Képzési szint: szakirányú továbbképzés

Képzés formája teljes idejű képzés

Munkarend (tagozat): nappali / levelező/esti (a kívánt aláhúzendő)

A képzéssel *Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakember* képesítés szerezhető.

Az Intézmény vállalja és biztosítja a Hallgató oktatásának, vizsgáztatásának, záróvizsgájának megszervezését, lebonyolítását a képzésre meghatározott képzési és kimeneti követelmények, valamint az Intézmény képzési programjában szereplő tanterv alapján.

- 2./ Felek megállapítják, hogy a Hallgató alapképzettséggel rendelkezik, így a képzésben részt venni jogosult.
- 3./ A képzés időtartama: 4 félév, kezdő időpontja: 2026. szeptember 4.
- 4./ A képzés tanterve: az Intézmény által a képzési és kimeneti követelmények szerint kidolgozott és elfogadott tantervi háló és tantárgyi program szerint.
- 5./ A képzés helye: 4026 Debrecen, Kálvin tér 16.
- 6./ A Hallgató hallgatói jogviszonya az Intézménybe történő beiratkozással jön létre. A Hallgató köteles megismerni az Intézmény vonatkozó szabályzatait, melyek az alábbi weboldalon elérhetők: <https://drhe.hu/egyetemunk/szabalyzatok/szabalyzatok/>

A Hallgató hallgatói jogviszonyára, tanulmányi és vizsgaügyeire az Intézmény szabályzatai megfelelően vonatkoznak, melyeket köteles betartani. Az egyes szabályzatok rendelkezéseinek megszegése esetén az Intézmény az adott szabályzatban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

- 7./ A képzés díja **150.000.-Ft/félév, azaz egyszázötvenezer forint/félév**, mely magába foglalja a tanulmányi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos összes költséget (vizsgadíj, pótvizsga díj, záróvizsga díj). A képzési díj a hallgatói jogviszony fennállása alatt nem módosul.

A képzés tárgyfélévre vonatkozó díját a hallgató legkésőbb a beiratkozással / regisztrációval egyidejűleg, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles a Neptun rendszeren keresztül befizetni.

Amennyiben a Hallgató díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget – kivéve, ha fizetési haladékoszt kapott – a félév végi vizsgákra nem jelentkezhet, lecke-könyvét nem veheti át, a vizsgákat nem kezdheti meg, a következő félévre nem regisztrálhat, illetve záróvizsgáját nem kezdheti meg. Amennyiben az Intézmény nem biztosítja a jelen szerződésben foglalt képzést, a képzési díj kamatmentes összege visszajár. Ha a Hallgató a tanulmányait bármely okból abbahagyja/megszünteti a hallgatói jogviszonyát, vagy passzív félévre megy, a befizetett képzési díjat nem követelheti vissza. A megállapított képzési díj megfizetése alól az sem mentesíti a hallgatót, ha annak megfizetésére halasztást vagy részletfizetést kapott.

- 8./ A képzéshez szükséges infrastrukturális feltételeket az Intézmény biztosítja, s azokat a hallgató az Intézmény szabályzataiban foglaltak szerint jogosult használni.
- 9./ A Hallgató kötelezettséget vállal arra, hogy a képzés keretein belül megtartott képzési alkalmakon részt vesz. Rendkívüli esetben legfeljebb a foglalkozások 20%-áról való távolmaradás engedélyezése kérelmezhető. Ennek túllépése nem teljesített krediteket von maga után. Az engedéllyel mulasztott tanórák tananyagának, követelményeinek pótlását és annak határidejét az érintett oktató határozza meg.
- 10./ A Hallgató jelen szerződés aláírásával igazolja, hogy a képzésről szóló tájékoztatást megkapta.
- 11./ A Hallgató a jelen szerződés alapján tudomásul veszi és elfogadja, hogy a képzés befejezését és a vizsga eredményes letételét oklevél dokumentálja.

Az oklevél igazolja, hogy a hallgató a szakirányú továbbképzésben részt vett, vizsgakövetelményeinek eleget téve azt eredményesen elvégezte.

- 12./ Jelen szerződést a Hallgató azonnali hatállyal felmondhatja azzal, hogy a már megfizetett képzési díjat csak abban az esetben követelheti vissza, ha a felmondás az Intézmény szerződésszegése miatt történt.

Jelen szerződést az Intézmény indoklási kötelezettség mellett, eredménytelen írásbeli felszólítást követően azonnali hatállyal felmondhatja a Hallgató súlyos szerződésszegése esetén, valamint abban az esetben, ha a képzés az egyetem működésével összefüggő okból nem folytatható.

- 13./ A Hallgató a hallgatói jogviszonnyal összefüggő jogorvoslati jogát az Nftv.-ben és az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint gyakorolhatja.
- 14./ Jelen szerződés az aláírásnak napján lép hatályba és a képzés teljes időtartamára szól. A jelen szerződés megszűnik a Hallgató hallgatói jogviszonya megszűnésének napján.
A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók.

Debrecen, 20 napján

**Debreceni Református Hittudomány
Egyetem**

Dr. Kustár Zoltán
rektor

.....
hallgató

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Tárgynév:	Keresztyén hitvallások teológiája
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FEGIV05
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Kovács Krisztián
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

A hitvallások fontos szerepet töltenek be a mindenkor keresztyén egyházak életében. Ezek egyrészt olyan dogmatikai tan tételeket rögzítenek, amelyek nélkülözhetetlenek a keresztyén tanítás megismerése és a felekezeti sajátosságok tudatosítása számára. Ezen túl olyan erkölcsi-etikai útmutatásokat is adnak, amelyek alapján bonyolult erkölcsi döntéshelyzetekben is tájékozódni lehet. A tárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az alapvető keresztyén hitvallás és a református hit tanításait. Mindez paradigmászerűen a Heidelbergi Káté alapján, közvetve pedig az Apostoli és a Nicea-Konstantinápolyi Hitvallás alapján kerül bemutatásra.

Tantárgy tartalma:

Hit és hitvallás

Az ember nyomorúságáról és az ember megváltásáról

A Szentháromság Isten

Teremtő és gondviselő Isten

Krisztus hármassága és a mienk

Krisztus útja a megaláztatástól a felmagasztalásig

A Szentlélek és az egyház

Az üdvösség rendje: Megigazulás és megszentelődés

A sákramentumok (A szent keresztség; Az úri szent vacsora)

A kulcsok hatalma; Bűnbánat és megtérés

Isten törvénye (A Tízparancsolat)

Az imádkozásról

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgatóknak képesnek kell lenni a tanegység végén tisztában lenni a legfontosabb keresztyén és református tanításokkal, s tudják alkalmazni a dogmatikai felismeréseket az erkölcsi ítéletalkotásban, tekintettel a felekezeti különbségekre is.

Legyenek képesek felismerni az Apostoli Hitvallás, a Nicea-Konstantinápolyi Hitvallás és a Heidelbergi Káté mögött meghúzódó dogmatikai tételeket, s azok etikai következményeit. A hallgatók szóbeli kollokviumon adnak számot ismereteikről.

Kötelező irodalom:

1. Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret (Ars docendi 1.), Budapest, KRE HTK – Kálvin Kiadó, 2019, (ISBN 978 963 558 416 1).
2. Fekete Károly: A Heidelbergi Káté magyarázata: Hálaadásra vezető vigasztalás 129 kérdés-feleletben, Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, (ISBN:978 963 558 226 6).
3. Karl Barth: A keresztyén tanítás a Heidelbergi Káté alapján. A Bonni Egyetem 1947 tavaszi félévében tartott előadások, Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, (ISBN 978 963 558 227 3).

Ajánlott irodalom:

1. Lochman, Jan Milic: Az Apostoli Hitvallás. Dogmatikai vázlatok a Hiszekegy nyomán, Budapest, Kálvin Kiadó, 1995.
2. Barth Károly: Kis dogmatika, Budapest, Országos Missziói Munkaközösség, 1947.
3. Török István: Dogmatika, Kolozsvár, PTI, 2006.

Tárgynév:	Önismereti és személyiségfejlesztő csoportmunka 1.
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FEGIVCS1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+30
Kredit:	3

Oktatás célja:

Az önismeret igényének megerősítése, fejlesztése és tudatosítása kiscsoportos tréning keretében. Az önreflexió segítése, a magánéleti és munkahelyi szerepek feltárása, tudatosítása, a kiégés megelőzése. Olyan kompetenciák megalapozása és fejlesztése, amelyek javítják a vezetői munka hatékonyságát, az emberi-szakmai felelősségvállalást és az együttműködést

Tantárgy tartalma:

Bizalmi légkör kialakítása, csoportszabályok
Önmagunk és mások elfogadása
„Itt és most” érzések kifejezése, visszajelzések adása és kapása
Szerepek, szerepkonfliktusok, csoportszerepek
Szakmai élettörténet
Lelki egészségünk védelme – coping, kiégés megelőzése
A kommunikáció zavarai és feloldásuk
Asszertív kommunikáció, konfliktuskezelés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele aktív, elfogadó és támogató részvétel a foglalkozásokon. Önfeltáró technikák megismerése, tudatos felhasználása.
Önreflexió írása, személyes SWOT-analízis készítése.

Kötelező irodalom:

1. Rudas, J. (1990). *Delfi örökösei*. Budapest, Gondolat Könyvkiadó. ISBN 9786155443480
2. Pálhegyi, F. (2003). *Egészséges önértékelés. Mennyit érek?* Budapest, Ethos Kft. ISBN: 9632068343

Ajánlott irodalom:

1. Schulz von Thun, F. (2019). *A kommunikáció zavarai és feloldásuk - Általános kommunikációspszichológia*. Budapest, Háttér Kadó Kft. ISBN: 9786155124570
2. Buda, B. (1994). *Mentálhigiéné. A lelki egészség társadalmi, munkaszervezeti, pszichokulturális és gyakorlati vetületei*. Budapest, Animula Kiadó. ISBN: 9638089555
<http://www.budabela.hu/dokumentumok/onallokotetek/mentalhigienetext.pdf>

Tárgynév:	Protestáns kübertetika alapjai
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV13
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Fazakas Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3
Előfeltétel(ek):	Keresztyén hitvallások teológiája, Bibliai gondolkodás teológiája, Felekezetismeret

Oktatás célja:

A kurzus célja az egyházvezetés teológiai alapjainak elsajátítása (elvi alapvetés) és alkalmazhatósága (gyakorlat) a gyakorlat terén. Teológiai és szervezéselméleti kritériumok összefüggéseinek vizsgálata.

Tantárgy tartalma:

A kübertetika a protestáns teológia (elfelejtett) alapfogalma. Jelenti azoknak a teológiai ismereteknek összességét, amelyek az egyház és intézményeinek vezetéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Felöleli a teológiai tisztségértelmezés, egyháztan, vezetéselmélet, diakónia és pasztoráció ismereteit és integrálja az „egyházépítés” számára. A kübertetika nem csak a gyakorlati teológia egy fejezete, hanem az egész teológia kérdése: milyen összefüggés van az egyház hitvallása, rendje, külső formája, társadalommal való kapcsolata között?

Kifejtésre kerülő témák: a fogalom értelmezése, problémafelvetés és helyzetfelmérés, a kübertetika alakulásának történelmi áttekintése, egyházvezetés és tisztségértelmezés teológiai-etikai és gyakorlati alapjai, az egyház szervezeti életének (ki)alakulása.

Kötelező irodalom:

FAZAKAS Sándor (szerk.): *Vezetés és menedzsment az egyházban és a diakóniában*, Budapest, Kálvin Kiadó 2008.

FAZAKAS Sándor – FERENCZ Árpád (szerk.): „*Krisztusért járva követségben...*”
Teológia–Igehirdetés–Egyházkormányzás. Tanulmánykötet a 60 éves Bölcskei Gusztáv születésnapjára, Debrecen, DRHE, 2012.

FAZAKAS Sándor: *A »reformatio vitae« jegyében. Tanulmányok a teológiatörténet, egyháztan és politikai etika tárgykörében*, Kolozsvár, Egyetemi Műhely Kiadó, 2020.

DOUGLASS, Klaus: *Az új reformáció*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002.

ABROMEIT, Hans J.: *Spirituelles Gemeindemanagement*. Gütersloh 2002.

BOUCKAERT, Luk – VAN DEN HEUVEL, Steven C. (eds): *Servant Leadership, Social Entrepreneurship and the Will to Serve Spiritual Foundations and Business*, Leuven, Macmillan, 2019.

Tárgynév:	Normatív egyházi menedzsment
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FEGIV14
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Fazakas Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

A kurzus célja teológiailag reflektálni, elsajátítani és alkalmazni olyan menedzsment-konceptiókat, amelyek a piacgazdaság szerint működő vállalkozásoknál már régóta természetesek

- Korábbi vezetés és menedzsment modellek kritikus áttekintése, értékelése;
- A vezetéselmélet és szervezfejlesztés eredményeinek teológiai reflektálása;
- Egyházi- és diakóniai „vállalkozáspolitikai” keretfeltételeinek meghatározása;

Tantárgy tartalma:

Az egyházi intézmények vezetése sok tekintetben korszerűtlen és nem hatékony jellegzetességeket mutat – holott számos esetben a keresztyén intézményből rövid idő alatt szociális szolgáltatásokat nyújtó „keresztyén vállalkozások” lettek. Az intézmények életben maradása széleskörű tanulási folyamatot követelt meg, elsősorban az intézményes diakónia terén, de más egyházi fenntartású intézmények esetén is.

A menedzsment valamely szociális intézmény hosszan tartó, előre tekintő vezetését és alakító formálását jelenti (Hans Ulrichnak, a St. Gallen-i menedzsment-modell megalkotójának definíciója szerint). Ezt az új gondolkodásmódot kell a diakóniában, a szociális szolgálatok terén és az egyházi fenntartású oktatási intézményekben is meggyökereztetni. A pusztán *ökonómizmus* veszélye – amikor is az ökonómia mindent, a teológia semmit sem határozhat meg – azáltal válhat elkerülhetővé, hogy ez a modell tudatosan a „*normatív menedzsment*” elvét követi: a vezetés az intézmények és vállalkozások érték- és lényeg-értelmezési normáira vonatkozó előírásainak alapvető jelentőséget tulajdonít.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A tárgy teljesítése során a kollokvium kiváltható egy előre egyeztetett témakör írásbeli feldolgozásával, amely egyúttal reflektál saját vezetői/vagy vezetői team-ben szerzett tapasztalatokra, döntéshelyzetek megoldására.

Kötelező irodalom:

JÄGER, Alfred: *Diakónia, mint keresztyén vállalkozás. Nonprofit egyházi intézmények menedzselése* (SZIK 5), Debrecen, DRHE Szociáletikai Intézet, 2010.

FAZAKAS Sándor (szerk.): *Vezetés és menedzsment az egyházban és a diakóniában*, Budapest, Kálvin Kiadó 2008.

DOUGLASS, Klaus: *Az új reformáció*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002.

LIPI Szabolcs: Egyház és marketing, in: *Marketing & Menedzsment* 29 (1995/6), 48–50. Elérhető: <https://journals.lib.pte.hu/index.php/mm/article/view/2292> (Elérés: 7 február 2023).

TOMKA János: *A Biblia és a menedzsment*, Budapest, Harmat 2019.

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

Ajánlott irodalom:

ABROMEIT, Hans J.: *Spirituelles Gemeindemanagement*, Gütersloh 2002.

BRINK, Alexander / TIBERIUS, Viktor (Hrsg.): *Ethisches Management*, Bern 2005.

ULRICH, Hans: *Das St. Galler Management-Modell*, Bern 2001.

WHITE, Ellen Gould: *Christian leadership (magyar) Keresztény vezetés*, Budapest, BIK KvK, 2014.

Tárgynév:	Gazdaságetika
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FEGIV15
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Fazakas Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

Keresztyén etikai és teológiai kritériumok, valamint az erkölcsi ítéletalkotás módszertanának elsajátítása és a gyakorlatban való alkalmazhatósága egyházi-diakóniai, valamint egyházi közoktatási intézmények gazdálkodásában és menedzselésében.

Tantárgy tartalma:

A felelősség fogalma a 20-21. századi keresztyén és filozófiai etikák kulcsszavává vált. Max Webernek köszönhetően a felelősség már nem csak a véleménynyilvánítás kategóriájában marad, hanem arról van szó, hogy az embernek számolnia kell cselekedeteinek vagy mulasztásainak következményeivel.

A gazdaságetika feladata: a gazdasági cselekvés és fejlődés számára irányadó normákat adjon. Ebben a folyamatban nem hagyható figyelmen kívül a keresztyén valóságértelmezés és emberkép. Minden gazdasági cselekvés – egyházi oktatási és diakóniai intézmények esetében is – korrekcióra szoruló és korrekciók előtt nyitott kell, hogy legyen. Az emberléptékűség, a méltóság, munkához való jog, fenntartható fejlődés és környezetkímélő cselekvés elveinek stb. érvényesítése elengedhetetlen a gazdaság, gazdálkodás és intézményvezetés terén. Témák: teológia és ökonómia összefüggései, etikai kritériumok, szociáletikai érvelés főbb irányai, pénz, tulajdon, kamat, etika a modern ipari és információs társadalmakban, vállalkozás, elosztás, szociális felelősség, emberi jogok gazdaságetikai aspektusból stb.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A tárgy teljesítése során a kollokvium kiváltható egy előre egyeztetett témakör írásbeli feldolgozásával, amely egyúttal reflektál az intézményi gazdálkodással kapcsolatos saját tapasztalatokra, felelősségi körökre.

Kötelező irodalom:

- BÖLCSKEI Gusztáv: A protestáns gazdaságetika alapelvei és aktuális problémái, in: *Confessio* 16 (1992/4), 13–19.
- FAZAKAS Sándor: Gazdaság és etika. Tanulmány. In: Ref. Tiszántúl 1997.
- FAZAKAS Sándor: Kálvin szociáletikája, in: uő. (szerk.): *Kálvin időszerűsége*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2009, 104–139.
- FAZAKAS Sándor: A protestáns etika feladata, alapjai, hagyományai és az erkölcsi meggyőződés kialakítása, in: uő. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Budapest, Kálvin Kiadó-Luther Kiadó, 2017, 13–50.
- JÄGER, Alfred: *Diakónia, mint keresztén vállalkozás. Nonprofit egyházi intézmények menedzselése* (Szik 5), Debrecen, DRHE Szociáletikai Intézet, 2010.
- SZABÓ B. András: A gazdaság etikája, in: Fazakas Sándor (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Budapest, Kálvin Kiadó-Luther Kiadó, 2017, 297–322.

Ajánlott irodalom:

- BENKE György: *Kálvin társadalmi etikája*, Budapest 1997.
- Bölcseki Gusztáv: Arthur Rich szociáletikai kritériológiája és a XX. század második felének magyar református szociáletikai felismerései, in: Barcza J. – Fekete K. Ifj. (szerk.): „Krisztusért járva követségben...” *Tanulmányok Fekete Károly és Lenkeyné Semsey Klára professzorok tiszteletére*, Debrecen, DRTA, 1996, 177–188.
- DÁVID Gyula: *Kálvin gazdasági etikája*, Kolozsvár 1931.
- KORFF, Wilhelm et al. (Hrsg.): *Handbuch der Wirtschaftsethik I-IV*, Gütersloh 1999.
- RICH Arthur: *Wirtschaftsethik I-II*, Gütersloh 1990.
- WEBER Max: *A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme*, Budapest 1982.

Tárgynév:	Társadalomtudományi alapismeretek
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV16
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Kmeczko Szilárd
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

Az egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakemberré váló hallgatók megismertetése azokkal a társadalomtudományi alapismeretekkel és az ezekhez kapcsolódó alapfogalmakkal, amelyek segítik értő módon tájékozódni a munkájához kapcsolódó szakirodalomban és képessé teszik ismeretei bővítésére, továbbfejlesztésére. A tárgy oktatása történetileg megvalósult alakzatok megismertetésén, elemzésén keresztül történik. Anyagát a napnyugati bölcséleti hagyomány példatára nyújtja. A tájékozódás főként arra irányul, hogy a közösség megszervezésének milyen változatai jelentek meg, és milyen kiemelt szerepet játszott a vezető a közösség életében, s mindennek előfeltételeként milyen képességeknek kellett a birtokában lennie.

Tantárgy tartalma:

A bölcs mint a közösség vezetője az antikvitásban, neveltetése, a közösség rendje és az erények.

A teoretikus és a praktikus tudás megkülönböztetése.

Igazságosság, barátság, okosság és államférfiúi tehetség.

A klasszikus hagyomány bírálata Augustinusnál; a civil társadalom természete.

A közösség életének keresztény módon történő megszervezése és irányítása.

Kísérletek a reneszánszban és az újkorban:

A cél és a célhoz vezető út problémája

Természeti állapot, természeti törvények, társadalmi szerződés.

Gazdasági szempontú társadalomkép és történeti dinamikája a 19. században.

A hagyományos értékekhez való viszony meglazulása a 19-20. században.

A társadalmi szerveződés főbb vonalai Európában és Amerikában.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Cél, hogy a hallgatók rendelkezzenek a következő kulcskompetenciákkal, és tegyenek róluk tanúbizonyságot írásbeli vagy szóbeli kollokvium keretében:

- A szervezet irányításának modelljei és jelentőségük a szervezet fejlesztésében.
- Az együttműködés lehetőségei különböző típusú szervezetekben.
- Képesség a rendszer egyes elemeinek a vizsgálatára és a rendszer egészként való megértésére egyaránt.
- A problémalátás, az önvizsgálat és a konfliktuskezelés képessége és jelentőségének felismerése.
- A vezető különleges státusza és az ehhez kapcsolódó felelősség felismerése.

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató **2026-2028**

Kötelező irodalom:

1. Strauss, Leo – Joseph Cropsey (szerk.): A politikai filozófia története I-II. Európa. Budapest, 1994. (I. ISBN 963075732X, II. ISBN 9630757346) – a kijelölt szemelvények
2. Polányi Mihály: A központi irányítás hatóköre. In Polányi Mihály filozófiai írásai II. Atlantisz. Budapest, 1992, 15–47. (ISBN 9637978275 II.k.)

Ajánlott irodalom:

1. Strauss, Leo – Joseph Cropsey (szerk.): A politikai filozófia története I-II. Európa. Budapest, 1994. (I. ISBN 963075732X, II. ISBN 9630757346)
2. Polányi Mihály: Történelem és remény. In Polányi Mihály filozófiai írásai II. Atlantisz. Budapest, 1992, 97–116. (ISBN 9637978275 II.k.)
3. Molnár Tamás: Az atlanti kultúra kibontakozása. Kairosz. Budapest, 2006. (ISBN 963964272X)
4. Molnár Tamás: Amerikanológia. MMA. Budapest, 2022. (ISBN 9786156434098)

Tárgynév:	Az egyház szociális munkája
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV17
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Czibere Károly
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

A tárgy célja az, hogy átfogó képet adjon a ma működő egyházi szociális szolgálatok munkájáról. A fenntartók, az intézményvezetők számára fontos, hogy olyan új értelmezési kereteket kapjanak, amely segíti őket a szolgálat eredményesebb végzésében, küldetésük tudatosabb felfogásában. Bár a szociális ellátás társadalmi presztízse alacsony, az egyház számára mindig is alapvető feladat volt és marad a rászorulóknak segítése. Ezért az egyházi intézmények megkülönböztetett lehetősége és felelőssége annak a speciális értéknek, motivációnak és elkötelezettségnek a felmutatása, amely szolgálatát mozgatja. A tárgy úgy támogatja ezt, hogy egyrészt bemutatja az elméleti alapvetéseket, másrészt ismerteti a jelen legfontosabb kihívásait, hangsúlyozva az egyházi intézmények számára elérhető lehetőségeket.

Tantárgy tartalma:

1. Teológiai alapok. Mi a diakónia és mi nem diakónia?
- 2-3. Elméleti keretek. Modernizáció, szekularizáció, jóléti állam, s ezek hatása az egyházak szociális célú segítő munkájára.
- 4-5. Alkotmányjogi és szociális jogi keretek, és ezek hatása az egyházi szolgálatokra
- 6-7. A református intézményes diakónia fontosabb jellemzői
8. Kapcsolódási pontok: egészségügy, foglalkoztatás, kora gyermekkor, közoktatás.
9. Kapcsolódási pontok: Református Szeretetszolgálat, Magyar Református Szeretetszolgálat
10. Az egyházi szociális szolgálatokat érintő szakmapolitikai kihívások a következő 3-5 évben

Számonkérési és értékelési rendszere:

A megismert tantárgyak mindegyikére rendelkezzen a következő kulcskompetenciákkal és arról tegyen tanúbizonyságot egy szakmai dolgozat beadásával: az oktatóval előzetesen egyeztetett témáról 5-6 oldalas elemzés készítésével. A téma alapvetően a tárgy oktatása során érintett, az egyházi intézményeket érintő aktuális dilemmák közül választandó.

Kötelező irodalom:

1. CZIBERE Károly: Az egyházak szociális munkájának jogszabályi környezete Magyarországon. (2021) PhD-dolgozat.
Link: https://ajk.kre.hu/images/doc2021/doktori/Disszertacio_Czibere_Karoly.pdf
2. KÖBEL Szilvia (szerk): Az állami és a felekezeti egyházjog alapjai, Budapest, Patrocinium, 2016, 32-36.
3. TOMKA Miklós: A vallás a modern világban. A szekularizáció értelmezése a szociológiában. Akadémiai doktori értekezés, Budapest, 2008.

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

Ajánlott irodalom:

BARR, N.: A jóléti állam gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, 2009

BIRKÁS Antal: Állam és egyház kapcsolata az Európai Unió országaiban. Modellek, alternatívák, Budapest, Patrocinium, 2018.

KAHL, S.: The Religious Roots of Modern Poverty Policy: Catholic, Lutheran and Reformed Protestant Traditions Compared. European Journal of Sociology, 2005. 1. sz. 91-126. o.

Tárgynév:	Szociálpszichológia és személyiséglélektan
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV18
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

Olyan szociálpszichológiai ismeretek megalapozása, amely képessé teszi a résztvevőket a munkahely, a gyülekezet csoportlélektani összetevőinek, jelenségeinek, problémáinak felismerésére, megértésére és a pszichológiai szempontok alkalmazására.

Egyházi munkakörben különösen fontos, hogy a társas kapcsolatok kiépítésében és fejlesztésében a tudatosság érvényesüljön, azaz a vezető képes legyen elemezni az interperszonális interakciókat, a csoportszerkezetet, a csoportdinamikát.

A személyiségelméletekben való jártasság hozzásegít önmagunk és mások objektívebb megismeréséhez, különbözőségeink elfogadásához és értékeléséhez.

Tantárgy tartalma:

Szocializáció, a szociális tanulás formái.

Szerepelmélet.

A személypercepció mechanizmusai. Az előítéletes személyiség.

Az attitűdök.

Csoportlélektan, vezetés.

Szociális interakció, kommunikáció

A személyiségelméletek rendszere: diszpozicionális elméletek, biológiai elméletek, dinamikus elméletek, tanuláselméletek, fenomenológiai elméletek, kognitív önszabályozás elmélete

Tranzakcióanalízis (Eric Berne)

Egzisztenciális pszichológia (Irvin D. Yalom)

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus során feldolgozott területek ismeretét és alkalmazását írásbeli beadandó dolgozattal mutatják be a hallgatók.

A dolgozatban egy szabadon választott szociálpszichológiai téma (személypercepció, szerep, attitűd, csoportlélektan, interakció) gyakorlati megfigyeléseit és elemzését kell rögzíteni, illetve egy személyiségpszichológiai elméletet bemutatni.

Elvárások:

A hallgató legyen tájékozott a csoportlélektan általános kérdéseiben, ismerje a főbb irányzatokat.

Legyen képes értelmezni a csoporttörténeteket és ismerje ezek alkalmazásának lehetőségeit.

Legyen képes a hallgató a társas viselkedés tudományos szempontú elemzésére, az interperszonális történetek, személypercepciók mechanizmusok felismerésére, a társas befolyásolás eszközeinek hatékony alkalmazására.

Rendelkezzen biztos tudással a közvetlen emberi kommunikáció gyakorlati szempontú elemzésében. Tudja értelmezni a különböző vezetői magatartásformákat és következményeit.

Kötelező irodalom:

1. Forgács, J. (2007). *A társas érintkezés pszichológiája*. Budapest, Kairosz Kiadó. ISBN: 9789639137714
2. Mészáros, A. (szerk.) (2006). *A munkahely szociálpszichológiai jelenségvilága*. Miskolc, Z-Press Kiadó. ISBN: 9639493333

Ajánlott irodalom:

1. Csepeli, Gy. (2001). *Szociálpszichológia*. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN 963379563X
2. Carver, C. S., Scheier, M. F. (2006). *Személyiségpszichológia*. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN: 9789633897096
3. Yalom, I. D. (2017). *Egzisztenciális pszichoterápia*. Budapest, Park Könyvkiadó. ISBN 9789633552094
4. Berne, E. (2002). *Emberi Játzmák*. Budapest, Háttér kiadó. ISBN: 9789639365087
5. Járó, K. (szerk.) (2013). *Felelősség és siker. A tranzakcióanalízis mint döntésmenedzselés*. Budapest, Háttér Kiadó. ISBN: 9786155124143

Tárgynév:	Humán erőforrás menedzsment
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV20
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Erdei Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10
Kredit:	3

Oktatás célja:

A humán erőforrás menedzsment folyamatok a szervezetek legértékesebb vagyonával a „humán tőkével” foglalkozik, amelynek megőrzése és gazdagítása nagy felelősség. A tárgy segít, hogyan lehet az emberek és a szervezetek szolgálatába állni úgy, hogy a hétköznapi emberekből rendkívüli eredményeket lehessen kihozni, az agilis és gondoskodó, keresztény alapértékeket hordozó szervezeti kultúra kialakításával. A tantárgy feldolgozása bibliai, evangéliumi tanítások kontextusában is érinti az emberi erőforrás tervezéshez, a fejlesztéshez és az értékeléshez szükséges főbb szakmai módszereket, a humán menedzsment komplex összefüggéseinek megfogalmazását. Cél, hogy a vezetésben felmerülő problémák megoldásához is a szükséges eszköztár rendelkezésére álljon a hallgató számára.

Tantárgy tartalma:

A vezető humán erőforrás menedzsment szerepe.

Az emberi erőforrás tervezése a szervezetben. Szervezetfejlesztés, szervezeti struktúratervezés.

Az emberi erőforrás megismerése.

Döntési modellek a gyakorlatban.

Munkaerőbiztosítás, toborzás.

Szervezetbe illesztés folyamata.

A munkatársak motiválása, motivációinak fenntartása. Ösztönzésmenedzsment.

Teljesítményértékelés.

Karriermenedzsment.

Változásmenedzsment.

Konfliktusmenedzsment.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A tantárgy feldolgozása során váljon nyitottá a humán erőforrás menedzsment kulcskompetenciáinak önfejlesztésére, a vezetői önismeret mélyítésére, és arról tegyen tanúbizonyságot egy esszé stílusú szakmai dolgozat beadásával, az alábbi választható témajavaslatok:

- A szervezeti értékrendek és a vezetőknek az értékrendek kialakításában viselt felelőssége. Legfontosabb értékek, amelyek alapvetően jellemzik egy szervezeti kultúrát.
- A stratégia megvalósításához szükséges szervezetelemzés és a szervezet-fejlesztés fázisai
- Hogyan segítik az új kollégák beilleszkedését a munkahelyi közösségbe?

- A munkahelyi viselkedések, a munkaidő szabályozása és nyilvántartása, a pályakezdőkkel való foglalkozás és a rotáció.
- A hatékony foglalkoztatás belső követelményei, a képességek lehetséges fejlesztése, az egyéni teljesítmények, valamint a teljesítmény-értékelés céljai, feladatai.
- Az önértékelés hasznossága, a szervezeten belüli lehetséges elfogadtatása.
- Az ösztönzés célja és elvárásai a munkáltató és a munkavállaló szempontjából, továbbá az ösztönzést meghatározó külső feltételek és belső szempontok.
- Egyeztetett, szabadon választott téma a humán erőforrás menedzsment témaköreiből.

Kötelező irodalom:

Előadás jegyzetei, bemutató diák

Ajánlott irodalom:

Vezetés egykor és most - A Biblia és a menedzsment, Bögel György Tomka János Harmat Kiadó, 2011.

Megéri jónak lenni? - A Biblia és a menedzsment, Bögel György, Tomka János Harmat Kiadó, Megjelenés: 2019

Mit hagyunk magunk után? - A Biblia és a menedzsment III. Bögel György Tomka János, Harmat Kiadó, 2018

Hans Finzel - A vezetők 10 leggyakoribb hibája, KIA - Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány 2020.

Hans Finzel - A jó vezetők 10 legfontosabb jellemzője, KIA - Keresztény Ismeretterjesztő Alapítvány 2021.

A szeretett vezető, Pulay Gyula, HARMAT KIADÓI ALAPÍTVÁNY 2017.

Cservényák Tamás: Ettől lesztek jó vezetők, Béláim! Cservényák Tamás 2013

Tárgynév:	Vezetéstudomány
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV21
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Karikó-Tóth Tibor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

- A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a vezetéstudományi alapokat és legyenek képesek alkalmazni azokat a saját vezetői gyakorlatukban.
- A hallgatók ismerjék fel saját vezetői stílusukat, legyenek képesek annak fejlesztésére. Alakuljon ki bennük pozitív vezetői értékrend és önkép.
- Jellemezze vezetői munkájukat a céltudatosság, a hatékony idő- és erőforrás-gazdálkodás,
- Rugalmasan legyenek képesek a változást jelentő helyzetek felismerésére és kezelésére.
- A közvetlen irányításon túl, szervezetfejlesztési szinten is legyen képes a tervezésre, szervezésre, ellenőrzésre és értékelésre a struktúra fejlesztésére és szükséges átalakítására.
- Rendelkezzenek a megfelelő konfliktuskezelési ismeretekkel. Ismerjék fel és tudják kezelni a konfliktushelyzeteket, a működési, gazdálkodási, szakmai és szociális problémákat.
- A megfelelő humán erőforrás menedzsment alkalmazásával segítsék a munkatársak szakmai fejlődését.

Tantárgy tartalma:

- A modern vezetéstudomány kialakulása; fő irányzatai; megjelenésük a vezetői gyakorlatban.
- A vezető, a vezetői stílusok jellemzői, vezetői magatartásminták a gyakorlatban.
- A vezetői folyamat elemei, a feladat-központú vezetői rendszer megvalósulása a gyakorlatban.
- Szervezetek típusai, formái, szervezetfejlesztés a gyakorlatban.
- A tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés gyakorlata.
- Munkaszervezési eljárások, a bevált vezetői gyakorlatok bemutatása.
- Vezetői kompetenciák fejlesztése.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgató rendelkezzen a következő kulcskompetenciákkal és arról tegyen tanúbizonyságot a kollokvium alkalmával:

- Tudás: a vezetéstudomány alapfogalmainak ismerete, vezetői készségek és ezek összefüggései, tájékozottság a vezetés-menedzsment különböző területein.
- Képesség: a vezetés gyakorlati problémáinak felismerése és helyes kezelése, vezetői stílusok felismerése, az intézmény működése során adódó problémák, konfliktushelyzetek okainak feltárása és elemzése, illetve a fejlődést segítő javaslatok megfogalmazása. Hatékony idő- és erőforrás-gazdálkodás.

- Attitűd: az elmélet és gyakorlat egymásra hatásának alkalmazása, a vezetésmenedzsment területeinek összehangolt alkalmazása. Megfelelő helyzet- és változásérzékenység. Pozitív vezetői értékrend és vezetői önkép.
- Autonómia: a vezetés feladatainak felismerése, megfelelő eljárások kiválasztása és hatékony alkalmazása

Ajánlott irodalom:

- Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest (2001.)
- Deák Csaba – Dr. Heidrich Balázs – Heidrich Éva: Vezetési ismeretek, Bookland 2000 Kiadó (2002.)
- Klein Sándor: Vezetés és szervezet pszichológia, SHL Hungary Kiadó (2001.)
- Szintay István: Vezetéstudomány, Bíbor Kiadó, Miskolc (2009.)

Tárgynév:	Menedzsmenttudományi ismeretek (vezetéstechnika)
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV22
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Karikó-Tóth Tibor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

- A tantárgy célja, hogy a hallgatók legyenek képesek átlátni az egyházi intézmény működését és gyakorolni az intézményvezetői feladatok ellátását.
- Szerezzenek gyakorlatot az egyházi fenntartású, de állami feladatátvállalást ellátó intézmények speciális feladatairól.
- Legyenek képesek kezdeményezni és koordinálni az intézmény egyházi jellegnek megfelelő intézményi kultúra és légkör kialakítását, egyedi arculat megjelentetését és ezek hatékony működtetését.
- Tudják a gyakorlatban alkalmazni a vezetői önismerethez, személyiségfejlesztéshez, önreflexióhoz, konfliktuskezeléshez szükséges ismereteket. Ismerjék fel saját vezetési stílusukat, legyenek képesek annak fejlesztésére. Vezetői habitusukat a humánus és a méltányosság elvének szem előtt tartása jellemezze.

Tantárgy tartalma:

- Az iskola mint szervezet. Tanügy igazgatási feladatok. Az eredményesség és a hatékonyság értelmezése.
- Vezetői kompetenciák fejlesztése.
- A vezetői szerep, a hatalom és a tekintély problémái. Együttműködés és versengés.
- Szervezeti vezetés az iskolában. Szervezeti kultúra.
- Az iskolai működés eredményessége és hatékonysága.
- Munkaszervezési eljárások, a bevált vezetői gyakorlatok bemutatása.
- Konfliktusok és csoportdinamika. Konfliktusmegoldó és feldolgozó stratégiák, mediáció. A kiégés. Előítéletek, sztereotípiák.
- Az intézményi kommunikáció alapelemei. Hatékony kommunikáció. Kommunikációs hibák. A konstruktív kommunikáció technikája, a segítő beszélgetés.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgató rendelkezzen a megfelelő ismeretekkel, kulcskompetenciákkal (tudás, képesség, attitűd, autonómia) és legyen képes ezek gyakorlati alkalmazására. Az elsajátított ismeretek alkalmazásáról tegyen tanúbizonyságot egy szakmai dolgozat beadásával:

Ajánlott irodalom:

Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés. Közgazdasági és Jogi

Könyvkiadó, Budapest (2001.)

Deák Csaba – Dr. Heidrich Balázs – Heidrich Éva: Vezetési ismeretek, Bookland 2000 Kiadó (2002.)

Klein Sándor: Vezetés és szervezet pszichológia, SHL Hungary Kiadó (2001.)

Tárgynév:	Intézménygazdálkodás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FEGIV23
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Mészárosné Karácsony Irma
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	3

Oktatás célja:

Az utóbbi évtizedekben jelentősen megnövekedett az egyházi fenntartású intézmények (szociális, köznevelési intézmények) száma. Az egyházi jogi személyek részére is elérhetők a hazai és uniós – beruházásokra, felújításokra, eszközbeszerzésekre, programokra – felhasználható pályázati támogatások. A befolyó közpénzek jogszerű felhasználása, a közfeladatok szabályos elvégzése, a bevételek és kiadások növekedése sok esetben megköveteli az egyházi jogi személyek számvitelének, könyvvezetésének, foglalkoztatási rendszerének átalakítását, az egyházi jogszabályokon túl az állami jogszabályok szigorú előírásainak való megfelelést is. A képzésen résztvevők megismerkednek az egyházi jogi személyekre, egyházi intézményfenntartókra vonatkozó alapvető számviteli, gazdálkodási, adózási, munkaügyi, pályázati szabályokkal, és képessé válnak a szervezet gazdálkodásának vezetésére, ellenőrzésére, az intézményfenntartással összefüggő feladatok végzésére, a szervezet hatóságok előtti képviselésére.

Tantárgy tartalma:

- Egyházi jogi személyek gazdálkodása
- Egyházi jogi személyek adózása
- Foglalkoztatás
- Intézményfenntartással összefüggő gazdálkodási feladatok
- Költségvetés tervezés
- Pályázatok benyújtása, lebonyolítása, elszámolása
- Beszámolóképzés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A képzésen résztvevőknek el kell készíteni egy intézményi (köznevelési vagy szociális vagy felsőoktatási) költségvetést. Főkönyvi számok szerint részletesen meg kell tervezniük a várható bevételeket és kiadásokat. A számszaki költségvetés mellett készíteniük kell egy minimum 3, maximum 5 oldalas szöveges indoklást, mely tartalmazza az intézmény/szervezet rövid bemutatását, az általa végzett tevékenységeket, valamint az egyes főkönyvi számokon megtervezett összegek magyarázatát.

Kötelező irodalom:

1. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény
2. A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény
3. A Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló 2013. évi IV. törvény
4. A számvitelről szóló 2000 évi C. törvény

5. A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény
6. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény
7. Az általános forgalmiadóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény
8. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
9. A közalkalmazottak jogállásáról szóló az 1993. évi XXXIII. törvény
10. A lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény
11. Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény
12. Az egyházi jogi személyek beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 296/2013. (VII.29.) Korm. rendelet.

Ajánlott irodalom:

13. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
14. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCVI. törvény
15. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.)
16. 326/2013. (VIII.30.) a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
17. 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról

Tárgynév:	Nonprofit marketing és kommunikáció
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FEGIV24
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Gilicze Réka
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

Sokan úgy gondolják, hogy önmagában a nonprofit tevékenységtől idegen, sőt azzal ellentétes a tudatos marketing. A kurzus célja, hogy megcáfolja ennek a látszólagos ellentmondásnak az érvényét, hiszen "Jó bornak is kell a cégér". A nonprofit tevékenység hatásosságának az egyik fontos kritériuma, hogy a közvélemény tudomást szerezzen magáról a tevékenységről és annak eredményeiről. Éppen ezért a kurzus célja azoknak a kommunikációs eszközöknek és csatornáknak a bemutatása, amelyek széles körben ismertté teszik a tevékenységet és annak eredményeit. Tekintettel arra, hogy a kurzus gyakorlatorientált, ezért különös hangsúlyt helyezek azon készségek elsajátítására, amelyek lehetővé teszik, hogy a nonprofit szervezetek kommunikációja felkeltse a média érdeklődését és megtanítsa a verbális kommunikáció azon formuláinak alkalmazását, amelyek a közvélemény számára is érthető és átélhető élményt adnak.

Tantárgy tartalma:

A kurzus hallgatói bepillantást nyernek a kommunikáció és a marketing világába, mely nem a nagy büdzsének köszönhetően, hanem a megfelelő eszközök, csatornák, szóhasználat és kreativitás segítségével képes eljuttatni a kívánt üzenetet a választott célcsoport számára.

Számonkérési és értékelési rendszere:

- Órai aktivitás
- Kommunikációs terv és/vagy projektbeszámoló készítése maximum 10.000 karakteres terjedelemben

Ajánlott irodalom:

Papp-Váry Árpád: JPÉ-marketing, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft., 2011, ISBN 978 963 7340 89 5

Németh Erzsébet: A személyes hatékonyság fejlesztése, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, 2009, ISBN 978 963 7340 69 7

Görög Ibolya: Summa Summarum, Atheneum Kiadó, 2018, ISBN 978 963 293 744 1

Pratkanis és Aronson: A rábeszélőgép, AB OVO, 1992, ISBN 963 7853 030

Tárgynév:	Élet és halál szociáletikai megközelítése
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FEGIV25
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Kovács Krisztián
Tárgy követelménye:	gyakorlati
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	2

Oktatás célja:

A kurzus során a keresztyén antropológia szempontjából kerül feldolgozásra az élet és a halál tematikája, figyelembe véve egyrészt azokat a bibliai és dogmatikai felismeréseket, amelyek a keresztyén szociáletikai tájékozódik. Másrészt szükséges megismerni a kurrens egyházi nyilatkozatokat, amelyek az élet és halál határesetekének összefüggéseiben keletkeztek az elmúlt évtizedekben. Mindemellett kritikus nyitottsággal kell figyelembe venni azokat a társadalmi vitákat, illetve törekvéseket, illetve azok filozófiai, politikai háttereit, amelyek a témával kapcsolatban egyre erőteljesebben szólalnak meg.

Tantárgy tartalma:

Az élet és halál bibliai teológiai és etikai megközelítése a Dekalógus és annak reformátori értelmezése nyomán

A vitalitás etikája

Etikai kérdések az élet kezdetén (mesterséges megtermékenyítés, abortusz, prenatális és preimplantációs diagnosztika)

Biotetikai kérdések (genetika, klónozás, szervtranszplantáció)

A betegség teológiai megközelítései

Ars moriendi teológiája, etikája és spiritualitása

A Szenvedés teológiája

Az emberhez méltó halál etikai kérdései

Eutanázia teológiai megközelítésben

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgatóknak legyen átfogó ismerete az élet és halál témakörén belül felmerülő kurrens etikai kérdésekről, azoknak teológiai megközelítéseiről, társadalmi vonatkozásairól, s ismerjék az ezekkel kapcsolatos egyházi állásfoglalásokat, s tudják alkalmazni azokat. A kurzust kutatószeminárium formájában (előadás tartása, illetve házi dolgozat elkészítése) teljesítik a hallgatók.

Kötelező irodalom:

1. Fazakas Sándor – Ferencz Árpád (szerk.): Ideje van az életnek, és ideje van a meghalásnak... Életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése (Szociáletikai Intézet Kiadványai 6.), Debrecen, DRHE, 2014, (ISBN 978 963 8429 80 3).
2. Fazakas Sándor – Kovács Krisztián (szerk.): „Mielőtt megformáltalak az anyaméhben...”. Az élet kezdetén felmerülő döntések keresztyén etikai megközelítése (Szociáletikai Intézet Kiadványai 8.), Debrecen, DRHE, 2020, (ISBN 978 615 5853 32 6)

3. Körtner, Ulrich, H. J.: A betegápolás etikája (Szociáletikai Intézet Kiadványai 9.), Debrecen – Kolozsvár, DRHE Szociáletikai Intézete – Kolozsvári Egyetemi Kiadó (Presa Universitară Clujeană), 2021, (ISBN 978 606 37 1046 9/978 615 5853 35 7)

Ajánlott irodalom:

1. Fazakas Sándor (szerk.): A protestáns etika kézikönyve, Budapest, Luther Kiadó – Kálvin Kiadó, 2017, (978 963 380 107 9/978 963 558 381 2)
2. Rae, Scott B.: Erkölcsi döntések. Bevezetés az etikába, Budapest, Harmat Kiadó, 2015, (ISBN 978 963 288 282 6).
3. Kodácsy-Simon Eszter (szerk.): Értelmes Szívvel. Etikai témák az evangélikus oktatásban, Budapest, Luther Kiadó, 2016 (ISBN 978 963 380 090 4).

Tárgynév:	Pasztoráció speciális helyzetekben
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FEGIV26
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Kis Klára
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	2

Oktatás célja:

Vannak született vezetők, vannak jól képzett vezetők, egy bizonyos; a nehézségek nem iktathatók ki egy vezető életéből. A ma különösen nagy kihívást jelentő vezetői munkakört gyakorlók sok előre nem látható helyzettel szembesülnek, olykor szokatlan, kényelmetlen szerepekben találják magukat. A váratlan, vagy extrém terheléssel járó határhelyzetekre nem készíthetők kész forgatókönyvek. De a felkészülés lehetőségei között ott vannak azok az ismeretek, technikák, amelyek támogatják a vezető helyzetfelismerő és problémaelemző képességét, a lényeglátást, a konstruktív konfliktuskezelést, és a különböző személyiségtípusú emberekkel való eredményes együttműködést.

Tantárgy tartalma:

Vezető és munkatársai speciális helyzetekben, esetelemzések

Krízisintervenció módjai, lépései

A vezetői befolyás és beavatkozás lehetőségei és határai

Vezetői szerep/zavar

Erőszakmentes kommunikáció

Bibliai vezetők, követhető minták, modellek

Számonkérési és értékelési rendszere:

A tantárgy tréningmódszerű, intenzív készségfejlesztés, melynek fókuszában olyan vezetői attitűd fejlesztése áll, amely képes a rábízottakat empatikus, bátorító, és építő módon támogatni nehéz helyzetekben.

A tanultak alapján ránézés egy korábban megélt „nehezített” szituációra és annak elemzése, amelyben megjelennek a következő szempontok:

- rendszerszemlélet,
- a felmerülő probléma adekvát azonosítása,
- analízis, szintetizálás,
- értő figyelem jelenléte,
- eszközök a probléma megoldásában,
- kudarc és hatékonyság,
- rövid és hosszú távú eredmény,
- tanulóhelyzetek,
- önreflexió.

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

Ajánlott szakirodalom:

Tomka János – Bögel György: Vezetés egykor és most

Finzel Hans: A vezetők tíz leggyakoribb hibája

Pulay Gyula: A szeretett vezető

Margot Morrell – Stephanie Capprell: A Shackleton-modell

Gary Chapman – Paul White: A munkahelyi elismerés 5 nyelve

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés
Egyházi intézményi terepgyakorlat
3. félév
0+40 óra, gyakorlati jegy, 3 kredit

INTÉZMÉNYVEZETÉSI ÉS SZERVEZETFEJELSZTÉSI GYAKORLAT

BEFOGADÓ NYILATKOZAT

Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés
Egyházi intézményi terepgyakorlat

3. félév

Az intézmény neve: _____

Az intézmény címe: _____

Az intézményvezető neve: _____

A fenntartó gyülekezet/testület lelkipásztorának/vezetőjének neve:

.....

Vállaljuk, hogy a
Debreceni Református Hittudományi Egyetem *Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő*
szakirányú továbbképzési szak hallgatója, intézményünkben.....-tól
.....-ig 40 órás gyakorlatát teljesítse.

Dátum:.....

.....

Intézményvezető aláírása
P.h.

.....

a hallgató aláírása

A gyakorlat során a hallgató feladatai, a gyakorlat végén beadandó dokumentumok

Az intézmény dokumentumainak **elemzése** az alábbi szempontok alapján **öt gépelt oldal terjedelemben**. Formai követelmények: Times New Roman, 12 pt, 1,5 sorköz, sorkizárt.

1. Felmentések kérdése

Az szakképesítés megszerzéséhez szükséges összefüggő szakmai gyakorlat alól nem kérhet felmentést a hallgató.

2. A gyakorlat célja

Az intézmény szakmai arculatának, az intézményi vezetésnek, valamint a szervezetfejlesztési folyamatoknak a bemutatása

3. Gyakorlati hely biztosítása, szervezése

A gyakorlólé hely a *Fogadónyilatkozat* kitöltésével és az egyetemmel kötött *Együttműködési megállapodás* aláírásával jelzi a gyakorlólé hely biztosítását. Az *Oklevél* megszerzéséhez kötelező a gyakorlatokat letölteni a jóváhagyott és engedélyezett helyszíneken.

Az Egyetem számára igazoltan meglévő feltételek esetén a hallgató gyakorlatát (a gyakorlólé helyel szemben támasztott feltételek megléte esetén) a lakóhelyéhez közeli intézményben is teljesítheti, ha a feltételek meglétéről, illetve a fogadására való nyitottságról igazolást hoz a gyakorlatot szervezőnek. Nem teljesíthető a gyakorlat olyan intézményben, amellyel a hallgató alkalmazotti, illetve szoláglati jogviszonyban van, vagy a fenntartói testület tagja.

4. Gyakorlat lebonyolítása

A gyakorlatra jelentkező hallgatót a gyakorlat szervezője igazítja el és osztja be, amelyet a *Gyakorlati beosztás* rögzít. Ő ellenőrz, hogy a hallgató elkezdte-e a gyakorlatát. Amennyiben a hallgató igazolt indok nélkül nem kezd el a gyakorlatot, a félére érvénytelenné válik, a következő félévben újra fel kell vennie a gyakorlatot. Az ellenőrzés megismétlődik a gyakorlat végén. Az ellenőrzést a gyakorlatszervező végzi, az ellenőrzésről a hallgató által vezetett *Naplóban* feljegyzést készít. A gyakorlatról a hallgató a *Naplóban* beszámolót köteles készíteni.

A gyakorlat időtartama 40 kontaktóra az intézményben.

A gyakorlati helyről annak vezetőjétől a *Naplóban* igazolást kell hozni a gyakorlatról.

Az elkészítendő feladat elemei:

Intézményi dokumentációk tanulmányozása (rövid összefoglaló)

Gyakorlati tapasztalatok az intézményben (rövid összefoglaló)

SWOT és PEST elemzések elkészítése az intézményre/tervezés alatt lévő intézményre (részletesen ismerttetendő az adatgyűjtés és elemzés)

Algoritmizálható (folyamatszabályozó) intézményi tevékenységek azonosítása

Folyamatszabályozó dokumentumok áttekintése

Intézményfejlesztési terv készítése a mellékelt Minta alapján (a gyakorlat vezetője által rendelkezésre bocsátott dokumentumok szerint)

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató 2026-2028

A **Napló** formai követelményei: Terjedelme minimum 10, maximum 20 oldal (Times New Roman, 12-es betűméret, 1-es sortávolság), melyet intézményfejlesztési terv formájában kell beadni.

Az **Intézményfejlesztési terv** a mellékelt minta szerint történjen

IGAZOLÓLAP

Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés
Egyházi intézményi terepgyakorlat

3. félév

Igazolom, hogy.....a Debreceni Református
Hittudományi Egyetem *Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő* szakirányú
továbbképzési szak hallgatója intézményünkben..... től
.....-ig 40 órás gyakorlatát teljesítette.

Dátum:.....

.....
intézményvezető
P.h.

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2026-2028

Egyházi intézményvezető és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés
Egyházi intézményi terepgyakorlat

3. félév

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI TERV

A hallgató neve:.....

Debrecen, 2023.

1. Bevezetés
2. Intézményi dokumentáció tanulmányozása (rövid összefoglaló)
3. Gyakorlati tapasztalatok az intézményben (rövid összefoglaló)
4. SWOT és PEST elemzések

4.1 A PEST tábla

Politika (P) Lehetőség	Gazdaság (E) Lehetőség
Veszély	Veszély
Társadalom (S) Lehetőség	Technika (T) Lehetőség
Veszély	Veszély

4.2 A SWOT tábla

Erősség	Lehetőség
Gyengeség	Veszély

5. Intézményfejlesztési terv részletes kidolgozása

5.1 Küldetésünk

5.2 Jövőképünk

Ssz.	Cél	Felelős	Kritérium	Határidő

[illegible]

6. Az intézményfejlesztési terv mellékletei

6.1 CSELEKVÉSI TERV

CÉL				ELVÁRT EREDMÉNY: Határozatlan idejű működési engedély		
Teljes időszaklet (határidő):						
Sor-szám	Feladat	Felelős	Erőforrás (külső, belső)	Részhatáridő	Elfogadási kritérium	Ellenőrzés
1.	Az ötlet megszületése - Brain-storming, Szolgáltatástípusok megjelölése, szervezeti struktúra felvázolása, vezérelv, alapelvek lefektetése, a megvalósítás fázisainak felvázolása				A kiválasztott szolgáltatástípusok beindításának alátámasztása (szociálpolitikai , közoktatási, finansziális tényezők, a gyülekezet igényei)	
2.	Előzetes számítások a működési költségekre, az előfinanszírozásra vonatkozóan				költséghatékonyság , működőképesség	
3.	Információgyűjtés hasonló profilú intézmények működéséről					

4.	A fenntartó testület tájékoztatása, szondázás, támogatás megszerzése				Jegyzőkönyv támogató elvi állásfoglalásról , Alapító Okirat tervezetének	
5.	Egyházmegyei, Iskolaügyi, Diakóniai stb. Bizottság jóváhagyásának kérelmezése				Az egyházmegye jóváhagyása	
6.	SWOT és PEST analízis felvétele					
7.	Analízis, diagnózis felállítása					
8.	A gyülekezet/fenntartó testület folyamatos tájékoztatása					
Első mérföldkő: az egyházmegyei/egyházkerületi engedélyeztetést követően, a felvett analízisek alapján felállított diagnózist követően a célok pontosítása, a létrehozásra vonatkozó konkrét célirányos megvalósítása tervezet - A stratégia meghatározása						
9.	20... évi Költségvetési Törvényben meghatározott normatívák alapján költségvetés tervezése- több szolgáltatástípusra				Költséghatékony szolgáltatások meghatározása	
10.	A gyülekezet felmérése megkérdezés technikával (kérdőív)					
11.	Analízis, a cselekvési terv pontosítása, a feladat meghatározás konkretizálása, A célcsoport konkrét meghatározása , az ellátandók területi meghatározása					
12.	Alapító Okirat					
13.	Tárgyi feltételek biztosítása, adományszervezés					
14.	Vezető kiválasztás					

15.	A vezető alkalmazásba vétele, betanítása					
16.	Szervezeti Működési Szabályzat, Szakmai Program, munkaköri leírások elkészítése					
17.	Munkatársak toborzása, kiválasztási rendszer kialakítása					
18.	A gyülekezet folyamatos tájékoztatása					
19.	Hatósággal történő egyeztetések					
20.	A célcsoport tájékoztatása (PR)					
21.	A kiválasztott munkatársakkal előzetes megállapodás megkötése					
22.	A működési engedélyhez még hiányzó dokumentumok beszerzése (egyházfőhatósági igazolás, nyilatkozatok, felelősségbiztosítás stb.)					
23.	Intézményi kultúra kialakítása, arculattervezés					
24.	A gyülekezet folyamatos tájékoztatása					
25.	Az engedélyeztetési folyamat elindítása					
Második mérőföldkő: Határozatlan idejű működési engedély birtokában az intézmény megkezdí a működést						
X.						

SZAKDOLGOZATI ÚTMUTATÓ ÉS KÖVETELMÉNYEK

Preambulum

A hallgatónak az oklevél/bizonyítvány megszerzéséhez szakdolgozatot, záródolgozatot (a továbbiakban: szakdolgozat) kell készítenie.

A szakdolgozat készítésével kapcsolatos jelen szabályozás a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 38. §-ában rögzített szabályokkal együttesen érvényes. Az útmutatóban nem rögzített kérdésekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezései érvényesek.

A szakdolgozat célja

A szakdolgozat a szakképzettségnek megfelelő, a szakmához kapcsolódóan bármely témakörben elkészített tudományos jellegű dolgozat, amely a hallgató alapos szaktárgyi felkészültségét és annak gyakorlatba való adaptációs készségét bizonyítja, s melynek elkészítésével a hallgatónak tanúsítania kell, hogy tanulmányai során elsajátította a szakirodalom kutatás alapjait, a egyházi intézmény- és szervezetfejlesztés módszertani ismereteit és készségeit, valamint bizonyítja, hogy egyes szakmai kérdések feldolgozása kapcsán képes saját véleményét szabatosan és tömören megfogalmazni, azt megfelelő írásos formában dokumentálni, továbbá bíráló bizottság előtt szóbeli vitában sikeresen megvédeni.

A szakdolgozat követelményei

- 1) Bizonyítsa, hogy a jelölt képes egy – szakmai kompetenciájába illeszkedő – választott téma meghatározására, indoklására és feldolgozását képes logikusan, világosan kifejtett szövegbe szerkeszteni.
- 2) Igazolja, hogy a választott témában ismeri a legfontosabb szakirodalmat, el tudja helyezni megfelelő kontextusban, és képes az információkat a tudományos követelményeknek megfelelő hivatkozással saját gondolatmenetébe illeszteni.
- 3) Tanúsítsa, hogy ismeri és helyesen használja a választott téma terminológiáját.
- 4) Empirikus téma esetében képes az elsajátított metodika alkalmazására, a vizsgálati szempontok kidolgozására és azok elemzésére, következtetések levonására.
- 5) Elméleti téma esetében igazolni tudja a témának a szakterülete szempontjából hasznosítható tanulságait.

A szakdolgozat elfogadott műfajai

- (1) empirikus vizsgálatot (intézmény- illetve szervezetfejlesztést) bemutató dolgozat,
 - (2) szintetizáló jellegű elméleti elemző tanulmány
 - (3) innovatív alkotás, valamint annak leírása és
 - (4) történeti jellegű elemző vagy leíró munka.
- 1) Az empirikus vizsgálat lehet fejlesztési projekt. A dolgozat elméleti bevezető részében be kell mutatni a projektet indokló helyzet elemzését, az adottságok és körülmények vizsgálatát, egyházi és teológiai indoklását, valamint a fejlesztési módszer (szakirodalom segítségével elsajátított) módszertan alkalmazását. Az adatok elemzésére használt statisztikai eljárásokat mindig a megoldandó feladat jellege határozza meg.
- 2) Az elméleti elemző munka lehet metaanalízis, azaz több vonatkozó tudományos munka szintetizáló áttekintése és az eredmények kvantitatív összegzése, ill. elemző bemutatása. Elvárható a nemzetközi szakirodalmi információs rendszerek segítségével történő irodalmi feltárás, valamint a témával kapcsolatos legfontosabb hazai és külföldi szakirodalom ismerete és elemzése.

3) Az innovatív alkotás a szociális-diakóniai szférában, az iskolában vagy a közoktatási rendszer egyéb területein, illetve az egyházi intézményrendszerben közvetlenül alkalmazható intézményvezetési, illetve szervezetfejlesztési-módszertani anyag, kidolgozása és szűk körű kipróbálása. A munkát bemutató leírásban elemezni kell az alkotás helyét, szerepét, hasonló adatokkal összehasonlítva bizonyítani kell annak újszerű jellegét.

4) A történeti jellegű munka lehet történeti elemzés, esettanulmány vagy leíró-összegző áttekintés egy adott témáról. A szakirodalmi áttekintés mellett a szakdolgozó lehetőség szerint eredeti történeti forrásokat is használjon fel (statisztikai források, levéltári dokumentumok, korabeli kiadványok, sajtódokumentumok).

A szakdolgozat szerkezete, stílusa és külalakja

A szakdolgozat legyen

- a) megfelelően tagolt, az egyes fejezetek épüljenek egymásra, a dolgozat egységes egészet alkosson;
- b) a részek legyenek arányosak, a gondolatmenet legyen világos, az okfejtés logikus;
- c) a stílus alapkövetelménye a szakszerűség, szabatosság, tömörség és a magyaros fogalmazás;
- d) a külalak értékét az adja, ha a dolgozat egésze áttekinthető, rendezett. Fontos a táblázatok, grafikonok, ábrák célszerű elhelyezése, szerkesztése.

A dolgozat javasolt felépítése

- a) tartalomjegyzék
- b) a téma meghatározása, a témaválasztás szubjektív és objektív / vagy szaktudományi alapokon történő indoklása (bevezetés)
- c) a helyzet elemzése (amelynek kontextusában a magvalósításra sor kerül)
- d) empirikus munka esetén a vizsgálattal igazolandó hipotézis ismertetése
- e) a téma legfontosabb szakirodalmának ismertetése, a munkamódszerek bemutatása
- f) a fejlesztési projekt bemutatása, az adatok elemzése
- g) következtetések levonása, implementáció, összegzés
- h) irodalomjegyzék
- i) mellékletek

A szakdolgozat formai követelményei

- a) A/4 méretű lap, 2,5 cm margóbeállítás + 1 centiméter kötésmargó használata.
- b) Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűméret, legfeljebb 1,5-es sorköz használata.
- c) **A szakdolgozat minimális terjedelme nettó 40 oldal, 80.000 karakter szóközzel** (a bevezetéstől az összegzésig), de a 60 gépelt oldalt ne haladja meg.
- d) A dolgozat kötése a szokásos fekete kötés. A belső címlapot a 4. sz. függelék szerint kell kialakítani.
- e) A belső címlapot követő oldalra kerül a Tartalomjegyzék. A Tartalomjegyzék tartalmazza a Mellékletek számozott felsorolását is.
- f) A dolgozatot célszerű fejezetekre bontani, s az egyes fejezeteket számozni. A tagoláshoz igazodó fejezetek számozását célszerű a decimális rendszer szerint felépíteni. Az egyes fejezetek arányát a téma jellege határozza meg. Ehhez a témavezetők adnak megfelelő segítséget.
- g) A szakdolgozat értékének növelése céljából empirikus vizsgálatot bemutató tanulmány vagy innovatív alkotás, valamint annak leírása esetében tanácsos ábrák, grafikonok, fényképek

elhelyezése a dolgozatban. Amennyiben ezek az éppen tárgyalt összefüggések alátámasztására, illusztrálására szolgálnak, célszerű a szöveg közé történő elhelyezésük. A nagyobb táblázatokat, diagramokat, praktikus külön oldalon, esetleg mellékletben szerepeltetni. A táblázatokat, ábrákat, grafikonokat stb. címmel és sorszámmal kell ellátni és ezzel az azonosítóval hivatkozni rájuk a szövegben.

h) A szakdolgozat gépelési, helyesírási és nyelvhelyességi hibái erősen rontják a munka értékét. Ezért célszerű a helyesírást a dolgozat beadása előtt külön is ellenőrizni.

i) Az irodalomjegyzéket az egyes szerzők családneveinek megfelelően abécé sorrendben kell összeállítani. A **bibliográfiai adatokat APA stílusban** szükséges feltüntetni, a hivatkozott oldalszám megadásával együtt. A linkkel való megadás nem elfogadható. Ha egy forrásnak nincsenek bibliográfiai adatai, akkor valószínűleg nem tudományos forrás, felhasználása kerülendő. Törvényre, interneten elérhető konferenciaelőadásra, stb. történő hivatkozást 'további felhasznált források' címszó alatt szükséges feltüntetni.

Példák az **APA hivatkozási stílusra:**

tanulmány folyóiratban:

Major, L. (2012). A környezeti nevelés szerepe a környezettudatos magatartás formálásában. *Iskolakultúra*, 12(9), 67-79.

könyv:

Kovátsné Németh, M. (2010). *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*. Comenius.

könyvfejezet:

Solymosi, K. (2004). Fejlődés és szocializáció. *N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Buda pest*, 39-50.

Részletes leírás:

https://www.statokos.com/_files/ugd/8838b0_be6799de087b42eea45492b71d75d361.pdf